

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1034).

2. Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst Dz. U. 2015, poz. 909). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ, pastwiska – PsZ.

3. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntem zdegradowanemu lub zdewastowanemu wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

4. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016, item 1034).

2. Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2015, item 909). The Law protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

3. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

4. Information regarding **water withdrawal** concerns:

1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” – organisational entities (including industrial livestock farming and crop production plants) making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;

2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;

3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Przez **zamknięty obieg wody** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzona do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu, do powtórnych rotacji i wykorzystania.

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 4 pkt 1) i 3).

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach cieplnych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" – agricultural, forest and fishing organisational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;

3) in the item "exploitation of water supply network" – all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants and workplaces, etc.).

A **closed water cycles system** is understood as a system, in which water that has been used once is not drained to a collector, but recycled to the point where the water is directly fed into the system for subsequent cycles and utilization.

5. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 4, points 1) and 3).

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage network of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoeffektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologiczne, a także chemiczne) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni, jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Uwaga. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej.

W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

6. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 X 2015 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. 2015, poz. 1875).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e. waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

6. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality concerns organisational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 12 X 2015, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws 2015, item 1875).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

7. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2016, poz. 2134, z późn. zm.); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwaty przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading from production halls etc.).

7. Nature protection consists of maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2016 item 2134, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych.

Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 XI 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią), określająca kryteria do wyznaczenia ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 V 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową), określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wydodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

8. Lasy ochronne są to obszary leśne, których głównym zadaniem jest zachowanie na danym terenie i w jego otoczeniu niezmiennych stosunków glebowych, klimatycznych, wodnych, a także estetyczno-krajobrazowych.

9. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013, poz. 21, z późn. zm.).

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council dated 30 XI 2009 on the conservation of wild birds (Birds Directive), that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as Council Directive 92/43/EEC dated 21 V 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive), that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

8. Protective forests are forest areas, the main purpose of which is maintaining the soil, climatic, water as well as aesthetic and landscape values in a given area and its surroundings.

9. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013, item 21, with later amendments).

Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U., poz. 1923).

Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013, poz. 21, z późn. zm.).

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Information regarding waste was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws, item 1923).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law on waste dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013, item 21, with later amendments).

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to own and other landfill areas and facilities servicing the extractive industries (including heaps and settling ponds).

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/JN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

11. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w ujęciu memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

12. Podziału nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

The presented data refer to: legal persons and organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil land partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

11. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

12. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management by voivodship is made on the basis of the actual location of the investment.

Tabl. 1 /8/.

STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2017	2018		2010	2018	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2016 r. increase (+) or de- crease (-) in ha in relation to 2016	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	2289248	2289248	2289732	+484	1352,0	1342,5	Total area^b
Użytki rolne.	1129450	1131357 ^c	1129895 ^c	-1462 ^c	667,1	662,5	Agricultural land
w tym:							of which:
grunty orme	866291	857202	855634	-1568	511,6	501,7	arable land
sady	5149	4346	4314	-32	3,0	2,5	orchards
łąki trwałe	151318	148565	148378	-187	89,4	87,0	permanent meadows
pastwiska trwałe	76195	73119	72869	-250	45,0	42,7	permanent pastures
grunty rolne zabudo- wane	20722	19566	19619	+53	12,2	11,5	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	1668	2362	2532	+170	1,0	1,5	lands under ponds
grunty pod rowami	8107	8395	8358	-37	4,8	4,9	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione.	848816	846838	847846	+1008	501,3	497,1	Forest land as well as woody and bushy land
lasy.	828508	840434	841291	+857	489,3	493,3	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione.	20308	6404	6555	+151	12,0	3,8	woody and bushy land
Grunty pod wodami	120361	120196	120486	+290	71,1	70,6	Lands under waters
morskimi wewnętrznymi powierzchniowymi płynącymi	46666	46767	47131	+364	27,6	27,6	marine internal
powierzchniowymi stojącymi	67771	67902	67908	+6	40,0	39,8	surface flowing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	96802	101630 ^d	102575	+945	57,2	60,1	Built-up and urbanized areas
w tym:							of which:
tereny mieszkaniowe	10935	13203	13111	-92	6,5	7,7	residential areas
tereny przemysłowe	7519	7120	7143	+23	4,4	4,2	industrial areas
tereny inne zabudowane tereny zurbanizowane niezabudowane	8767	10577	10635	+58	5,2	6,2	other built-up areas urbanized non-built-up areas
tereny rekreacji i wypoczynku	6257	5773	5732	-41	3,7	3,4	recreational areas
tereny komunikacyjne	56128	57850	58659	+809	33,1	34,4	transport areas
drogi.	48796	50209	50199	-10	28,8	29,4	roads
kolejowe	6105	5526	5519	-7	3,6	3,2	railway
inne ^e	1227	1551	1557	+6	0,7	0,9	others ^e
użytki kopalne.	1571	1164	1132	-32	0,9	0,7	minerals
Użytki ekologiczne	4195	5550	5603	+53	2,5	3,3	Ecological arable lands
Nieuzytki	76257	73394	73221	-173	45,0	42,9	Wasteland
Tereny różne ^f	13367	10283	10107	-176	7,9	5,9	Miscellaneous land ^f

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2017. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. ^c Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji "grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione". ^d Łącznie z gruntami przeznaczonymi na budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. ^e Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. ^f Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2009 and 2017. ^b Land area (including inland waters) as well as part of internal waters. ^c Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the items "forest land as well as woody". ^d Including areas used for public road construction or railways. ^e Airports devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. ^f Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Tabl. 2 /9/.

GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE ^aAGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM	301	391	385	365	TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	156	263	256	264	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	1	3	2	3	mineral: I-II
III	21	42	58	41	III
IV	127	165	169	192	IV
organiczne: IV	3	35	4	5	organic: IV
V-VI	4	18	23	23	V-VI
Inne grunty rolne	107	86	100	56	Other agricultural land
Grunty leśne	38	42	29	36	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	164	124	186	150	Residential areas
Na tereny przemysłowe	15	93	70	88	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	8	11	9	16	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	3	19	9	9	Minerals
Na inne cele	73	144	110	94	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land – data of the Ministry of Environment.

Tabl. 3 /10/.

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2852	2880	2808	2800	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2263	2289	2211	2210	devastated
zdegradowane	589	591	597	590	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	82	108	95	36	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	15	44	43	12	agricultural
leśne	51	40	12	6	forest
zagospodarowane	65	35	26	27	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

Tabl. 4 /11/.

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³			
OGÓŁEM	1632,8	1501,9	1414,3	1357,7	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, i rybactwem) – z ujęć własnych	1499,6	1375,8	1286,9	1234,2	90,9	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1491,3	1367,3	1279,2	1226,3	90,3	surface
podziemne	8,3	8,5	7,7	7,9	0,6	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	34,2	31,9	32,0	31,5	2,3	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	99,0	94,2	95,5	92,0	6,8	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	22,2	18,3	18,4	19,3	1,4	waters: surface
podziemne	76,8	75,9	77,1	72,7	5,4	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.^a Water withdrawal by intakes before entering the water network.

Tabl. 5 /12/.

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI

WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³			
OGÓŁEM	1612,4	1483,6	1395,6	1340,4	100,0	TOTAL
Przemysł	1500,8	1377,1	1288,0	1235,5	92,2	Industry
w tym na cele produkcyjne	1498,7	1373,3	1284,6	1231,1	91,8	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	34,2	31,9	32,0	31,5	2,4	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	77,4	74,5	75,6	73,4	5,5	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

Tabl. 6 /13/.

POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH

AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1896	1242	1216	621	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1502	1293	1327	1541	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	34245	31936	31970	31521	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	826	1168	786	387	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,4	0,9	0,6	0,6	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	33419	30768	31184	31134	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	22,2	23,8	23,5	20,2	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater withdrawal for irrigation.

Tabl. 7 /14/.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	1567,6	1438,6	1345,2	1297,6	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1495,0	1366,2	1273,3	1225,3	94,4	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	1452,7	1321,6	1230,7	1184,0	91,2	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	72,6	72,4	71,9	72,4	5,6	discharged through sewerage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	115,0	117,0	114,5	113,7	8,8	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	114,4	116,2	113,0	112,1	8,6	treated
mechanicznie	3,3	4,1	3,9	4,3	0,3	mechanically
chemicznie ^b	36,9	37,9	35,5	33,3	2,6	chemically ^b
biologicznie	11,3	9,5	9,1	8,8	0,7	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	63,0	64,6	64,4	65,7	5,1	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,6	0,8	1,6	1,5	0,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,6	0,8	1,6	1,5	0,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	-	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged through sewerage network

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. ^b Data concern only to industrial wastewater.

Tabl. 8 /15/.

ZAKŁADY ^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

PLANTS ^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	94	106	102	102	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	44	43	40	41	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	42	39	35	36	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	32	34	30	32	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	10	5	5	4	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	2	4	5	5	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	50	63	62	61	Discharging wastewater into sewerage system (not possessing wastewater treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

Tabl. 9 /16/.

OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical	Chemiczne Chemical	Biologiczne Biological	Z podwyższonym usuwaniem biogenów With increased biogene removal	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial wastewater treatment plants
Liczba	2010	95	57	5	29	4	Number
	2015	44	8	5	29	2	
	2016	40	8	5	25	2	
	2017	40	10	5	23	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2010	260	21	219	16	4	Capacity in dam ³ /24h
	2015	255	18	219	14	4	
	2016	255	18	219	14	4	
	2017	266	18	219	25	4	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a							Municipal wastewater treatment plants ^a
Liczba	2010	284	23	–	191	70	Number
	2015	250	13	–	170	67	
	2016	247	12	–	167	68	
	2017	253	10	–	176	67	
Przepustowość w dam ³ /d	2010	482	2	–	89 ^b	391	Capacity in dam ³ /24h
	2015	480	1	–	69	410	
	2016	475	1	–	66	409	
	2017	476	0	–	55	421	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{cd}	2010	78,2	0,6	–	15,2	62,4	Population connected to wastewater treatment plants ^{cd} in % of total population
w % ludności ogółem	2015	83,7	0,2	–	14,4	69,2	
	2016	84,0	0,2	–	13,7	70,1	
	2017	81,4	0,2	–	12,2	69,0	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 14 na str. 23.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. ^d See general notes to the Yearbook, item 14 on page 23.

Tabl. 10 /17/.

EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII) . . .	85	106	110	112	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	59	66	63	67	particulates
gazowych	9	10	9	8	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	30	52	46	55	particulates
gazów	27	51	42	50	gases
emisji	77	97	101	104	emission
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thous. t:
pyłowych	3,3	2,3	2,4	2,3	particulates
w tym pyły ze spalania paliw . . .	2,0	1,2	1,1	1,0	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	41,6	26,6	30,4	30,5	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	21,5	10,6	10,0	9,7	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	2,8	3,4	3,2	4,4	carbon oxide
tlenki azotu	15,8	9,7	9,8	9,1	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	702,7	861,6	798,4	803,9	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla) . . .	36,5	50,8	34,5	27,7	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,5	99,7	99,7	99,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	46,7	65,6	53,2	47,6	gases (excluding carbon dioxide)

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

Tabl. 11 /18/.

URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	-------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII

OGÓŁEM	2010	248	36	228	41	52	155
TOTAL	2015	245	41	313	43	57	42
	2016	219	38	338	42	57	33
	2017	216	39	336	42	55	34
Skuteczność:							
Efficiency:							
niska	2010	26	–	13	18	13	.
low	2015	5	4	6	–	9	.
	2016	4	2	4	–	9	.
	2017	2	2	5	–	10	.
średnia	2010	66	14	50	6	19	.
moderate	2015	57	11	92	26	24	.
	2016	51	11	106	26	24	.
	2017	54	11	103	26	22	.
wysoka	2010	156	22	165	17	20	.
high	2015	183	26	215	17	24	.
	2016	164	25	228	16	24	.
	2017	160	26	228	16	23	.

Tabl. 11 /18/.

URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)

AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
PRZEPIYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM TOTAL	2010 2015 2016 2017	6926 7744 7182 7505	1330 720 799 800	5273 7602 7868 7936	6855 4978 4574 3863	4592 4685 5374 4815	1259 1621 3059 3461
Skuteczność: Efficiency:							
niska low	2010 2015 2016 2017	471 57 30 22	x 2 1 1	254 124 113 118	99 x x x	998 987 1107 956
średnia moderate	2010 2015 2016 2017	1366 853 661 783	499 116 115 92	453 1664 1818 1834	163 255 237 238	886 1100 1139 561
wysoka high	2010 2015 2016 2017	5089 6834 6491 6700	831 602 683 707	4566 5814 5937 5984	6593 4723 4337 3625	2708 2598 3128 3298

Tabl. 12 /19/.

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA ^a

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM	482419,0	493968,7	500206,4	499987,4	21,8	2932	TOTAL
Parki narodowe	13530,5	13594,8	13594,8	13594,8	0,6	80	National parks
Rezerваты przyrody	12676,4	12904,6	12957,3	13168,5	0,6	77	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	116165,9	112997,4	112372,5	112381,5	4,9	659	Scenic parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	324439,6	338444,5	345035,6	345008,2	15,1	2023	Areas of protected landscape ^b
Stanowiska dokumentacyjne	49,2	56,8	56,8	56,9	0,0	0,0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	9150,9	9284,9	9298,7	8980,5	0,4	53	Natural and scenic complexes
Użytki ekologiczne	6406,5	6685,6	6890,7	6797,2	0,3	40	Ecological areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 56. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 7 on page 56. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

Tabl. 13 /20/. **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia w ha Area in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
		parków narodowych national parks		z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^a of grand total number – strictly protected ^a		
		ogółem grand total	w tym lasów of which forests			
				razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM	2010	13530,5	9114,6	676,9	541,3	35932,6
TOTAL	2015	13594,81	9118,8	676,9	541,3	35932,6
	2016	13594,81	9118,83	676,89	541,3	35932,6
	2017	13594,81	9118,69	676,89	541,3	35932,6
Woliński Park Narodowy		8199,41	4647,79	500,19	418,8	3368,6
Drawieński Park Narodowy ^b		5395,4	4470,9	176,7	122,5	32564,0

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.
^b Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^b Area of park in boundaries of the voivodship.

Tabl. 14 /21/. **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia Area		YEARS RESERVES	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a		
		w ha	in ha		
OGÓŁEM	2010	111	12676,4	1142,5	TOTAL
	2015	117	12904,6	1374,4	
	2016	119	12957,3	1537,06	
	2017	123	13168,5	1602,5	
Faunistyczne	10	1827,00	258,12		Fauna
Krajobrazowe	10	3136,88	584,56		Landscape
Leśne	35	2152,66	425,15		Forest
Torfowiskowe	30	4410,84	240,64		Peat-bog
Florystyczne	21	1300,40	24,16		Flora
Wodne	6	137,38	22,35		Water
Przyrody nieożywionej	7	119,51	47,48		Inanimate nature
Stepowe	4	83,79	–		Steppe

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

Tabl. 15 /22/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
w ha in ha				
OGÓŁEM 2010	118786,6	63372,5	36538,8	8474,3
TOTAL 2015	115716,8	59142,1	35436,0	8137,0
. 2016	115716,8	59142,1	35436,02	8137,0
. 2017	115716,8	59142,1	35436,02	8137,0
Drawski	38360,17	12829,00	17955,00	4630,00
Cedyński	30850,00	19130,00	8520,00	880,00
Iński	17763,00	9342,00	5446,00	1527,00
Barlinecko-Gorzowski ^{cd}	11840,14	10819,40	720,82	115,00
Szचेciński.	9096,00	6742,00	1616,00	251,00
Doliny Dolnej Odry	6009,00	220,00	80,00	642,00
Ujście Warty	1798,49	59,70	1098,20	92,00

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. ^c Powierzchnia parku w granicach województwa. ^d Parki niewchodzące w skład zespołów.

^a Listed according to decreasing grad total area in voivodship. ^b Including nature reserves documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks. ^c Area of park within the area voivodship. ^d Parks not constituting a part of complexes.

Tabl. 16 /23/. **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2730	2948	2953	2901	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	2384	2572	2576	2477	Individual trees
Grupy drzew	156	176	176	217	Tree clusters
Aleje	24	48	48	54	Alleys
Głazy narzutowe	100	103	103	105	Erratic boulders

Tabl. 17 /24/.

ODPADY ^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIAWASTE ^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS ITS WASTE LANDFILL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	76	77	72	72	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	5976,6	4941,4	5036,6	5108,9	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	113378,6	123452,8	125623,8	127811,4	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	78,2	617,0	452,9	556,4	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Waste landfill area in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	425,1	566,3	561,5	561,5	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku)	0,8	–	4,8	–	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 57. ^b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 57. ^b On own landfills (heaps, settling ponds).

Tabl. 18 /25/.

ODPADY ^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2017 R.WASTE ^a BY TYPE IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione ^c disposed ^c		przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	magazynowane czasowo temporarily stored		
			razem total	w tym składowane ^d of which landfilled ^d				
w tys. t in thous. t								
OGÓŁEM	5108,9	556,4	3704,5	2333,2	805,2	42,8	127811,4	TOTAL
w tym:								of which:
Mieszanki popiołowo-żuźlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	221,8	0,2	128,6	128,6	59,6	33,4	25738,7	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej	5,5	0,1	4,7	4,7	0,7	–	77,1	Coal fly ash
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	6,1	–	–	–	6,1	–	1603,3	Slag, furnace ash and particulates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 57. ^b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych. ^c We własnym zakresie przez wytwórcę. ^d Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 9 on page 57. ^b On own and other landfills (heaps, settling ponds). ^c By waste producer on its own. ^d On own and other landfills (heaps, settling ponds).

Tabl. 19 /26/.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ^a (ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	1042969,9	708189,9	278428,0	694715,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	470118,8	177434,0	72735,5	357727,6	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	234422,2	47402,0	56351,3	81806,9	of which outlays on new fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	505184,5	192666,7	67642,7	107528,7	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	187070,9	40228,7	6682,1	23353,3	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	307523,6	134853,0	57495,6	82357,8	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	42924,2	293948,0	107804,4	212012,0	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	8881,0	7943,6	7382,8	12241,4	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	1551,8	7610,5	2446,7	7474,4	including selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	18389,5	215077,0	84702,0	197123,2	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1524,4	40944,1	–	–	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	6324,7	5542,8	5039,5	4055,6	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	–	–	–	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	255632,1	74780,9	47245,5	48826,3	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	193276,9	51529,9	36869,0	41733,4	Water intakes and pipe systems
Stacje uzdatniania wody	10215,6	15258,9	1098,6	5036,5	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	3725,4	157,2	–	66,9	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	10937,8	3860,8	211,5	23,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	37476,4	3974,1	9066,4	1966,5	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

Tabl. 20 /27/.

EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	52	92	62	7	particulates
gazowych	–	2043	128	–	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage network in km discharging:
ścieki	511,9	140,8	93,2	60,2	wastewater
wody opadowe	48,2	36,0	19,1	27,4	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	4	3	–	–	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	2	3	–	–	of which municipal
mechaniczne	2	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	3	–	–	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	1536	2846	1338	–	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	974	2846	450	–	of which municipal
mechanicznych	562	–	888	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	974	2746	450	–	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	100	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					Farmstead treatment facilities (home-stead):
obiekty	1	331	43	77	facilities
przepustowość w m ³ /d	1	355	75	93	capacity in m ³ /24h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	1	–	1	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	1500	–	10	–	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	2	–	–	facilities
wydajność w t/r	–	34000	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	–	–	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	–	–	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y

^a W tym chemiczne. ^b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.^a Of which chemical. ^b Excluding municipal waste.

Tabl. 20 /27/.

EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)

TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	5355	4969	8118	2241	Capacity of water intakes ^a in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1483	1250	245	635	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	432,5	151,1	95,6	93,3	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	0,0	–	–	–	Capacity of water reservoirs in hm ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	45,3	–	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	30,5	0,2	–	–	Flood embankments in km

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.^a Excluding water intakes in the power industry.

Tabl. 21 /28/.

KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION	
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	67235,1	105945,5	62065,3	94607,2	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	17982,9	47692,7	24156,7	45443,2	48,0	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	27602,9	19846,7	15306,5	27139,7	28,7	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	2842,9	28509,7	13355,9	11647,8	12,3	Waste management
Pozostałe	18806,4	9896,3	9246,2	10376,5	11,0	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Tabl. 22 /29/.

WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Opłaty za korzystanie ze środowiska w tym:	100314,5	75882,6	81508,6	74873,9	Payments for use of natural environment of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	15454,6	17208,2	17193,5	17127,4	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	26644,2	22923,8	19868,6	21047,1	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	56429,3	33991,2	38703,6	35219,5	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska w tym za przekroczenie:	719,2	568,5	382,9	615,4	Fines for not meeting environmental protection regulations of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	655,5	101,6	3,0	81,6	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	13,2	4,0	2,7	1,7	Permissible emission of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Inspectorate for Environmental Protection.